

EVROPSKÝ PARLAMENT

2004

2009

Dokument ze zasedání

A6-0364/2008

24.9.2008

ZPRÁVA

o podpoře sociálního začlenění a boji s chudobou v EU, včetně dětské chudoby
(2008/2034(INI))

Výbor pro zaměstnanost a sociální věci

Zpravodajka: Gabriele Zimmer

Navrhovatelka (*):

Anna Záborská, Výbor pro práva žen a rovnost pohlaví

(*) Postup s přidruženým výborem – článek 47 jednacího řádu

OBSAH

	Strana
NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU	3
VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ.....	7
STANOVISKO VÝBORU PRO PRÁVA ŽEN A ROVNOST POHLAVÍ.....	7
VÝSLEDEK ZÁVĚREČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU	7

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o podpoře sociálního začlenění a boji s chudobou v EU, včetně dětské chudoby (2008/2034(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na sdělení Komise „Modernizace sociální ochrany pro větší sociální spravedlnost a hospodářskou soudržnost: další pokrok v aktivním začleňování lidí nejvíce vzdálených trhu práce“ (KOM(2007)0620),
- s ohledem na sdělení Komise o konzultaci ohledně opatření na úrovni EU na podporu aktivního začlenění osob nejvíce vzdálených trhu práce (KOM(2006)0044) a shrnující zprávu útvarů Komise o výsledku této konzultace,
- s ohledem na doporučení Rady 92/441/EHS ze dne 24. června 1992 o společných kritériích, pokud jde o dostatečné prostředky a sociální pomoc v systémech sociální ochrany, a doporučení Rady 92/442/EHS ze dne 27. července 1992 o konvergenci cílů a politik v oblasti sociální ochrany,
- s ohledem na stanovisko Komise o spravedlivé mzdě (KOM(1993)0388),
- s ohledem na vnitrostátní lisabonské reformní programy, vnitrostátní zprávy o strategiích pro sociální ochranu a sociální začlenění v letech 2006–2008 a aktualizace pro rok 2007 předložené členskými státy,
- s ohledem na společnou zprávu o sociální ochraně a sociálním začlenění v roce 2008 (KOM(2008)0042) a společnou zprávu o zaměstnanosti v letech 2007/2008, které Rada přijala ve dnech 13. a 14. března 2008,
- s ohledem na zprávu pracovní skupiny Výboru pro sociální ochranu z ledna 2008 o dětské chudobě a kvalitě života dětí v EU,
- s ohledem na Mezinárodní pakt OSN o hospodářských, sociálních a kulturních právech z roku 1966,
- s ohledem na články 3, 16, 18, 23, 25, 26 a 29 Všeobecné deklarace lidských práv
- s ohledem na rezoluce Valného shromáždění OSN A/RES/46/121, A/RES/47/134, A/RES/47/196, A/RES/49/179 a A/RES/50/107;
- s ohledem na dokumenty Hospodářské a sociální rady Organizace spojených národů E/CN.4/Sub.2/1996/13, E/CN.4/1987/NGO/2, E/CN.4/1987/SR.29, E/CN.4/1990/15, E/CN.4/1996/25 a E/CN.4/Sub.2/RES/1996/25,
- s ohledem na Úmluvu OSN o odstranění všech forem diskriminace žen (CEDAW) přijatou v roce 1979,
- s ohledem na rozvojové cíle tisíciletí OSN z roku 2000, zejména vymýcení chudoby

a hladu (první cíl), dosažení všeobecného základního vzdělání (druhý cíl), rovné příležitosti pro muže a ženy (třetí cíl) a ochranu životního prostředí (sedmý cíl),

- s ohledem na Úmluvu OSN o právech dítěte z roku 1989 a její opční protokol týkající se prodeje dětí, dětské prostituce a dětské pornografie,
- s ohledem na Úmluvu OSN o ochraně práv všech migrujících pracovníků a členů jejich rodin z roku 1990,
- s ohledem na mezinárodní akční plán OSN pro problematiku stárnutí z roku 2002,
- s ohledem na Úmluvu OSN o právech osob se zdravotním postižením z roku 2006 a její opční protokol,
- s ohledem na úmluvy MOP č. 26 a č. 131 o stanovení minimální mzdy,
- s ohledem na agendu slušné práce prováděnou OSN a MOP,
- s ohledem na sdělení Komise s názvem „Podpora slušné práce pro všechny – příspěvek Unie k provádění agendy slušné práce ve světě“ (KOM(2006)0249) a na usnesení Evropského parlamentu ze dne 23. května 2007 o podpoře slušné práce pro všechny¹,
- s ohledem na závěry neformálního setkání ministrů pro zaměstnanost a ministrů sociálních věcí, které proběhlo v Berlíně ve dnech 18.–20. ledna 2007, k problematice „důstojné práce“,
- s ohledem na články 34, 35 a 36 Listiny základních práv Evropské unie², ve kterých se výslovně definuje právo na sociální pomoc a pomoc při zajištění bydlení, vysokou úroveň ochrany lidského zdraví a přístup ke službám obecného hospodářského zájmu,
- s ohledem na Chartu základních sociálních práv pracovníků Společenství z roku 1989 a revidovanou Evropskou sociální chartu Rady Evropy z roku 1996,
- s ohledem na doporučení evropských sociálních partnerů ve zprávě „Klíčové výzvy, kterým čelí evropské trhy práce: společná analýza evropských sociálních partnerů“ ze dne 18. října 2007,
- s ohledem na směrnici Rady 2000/43/ES ze dne 29. června 2000, ve které se uplatňuje zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ, a usnesení Evropského parlamentu ze dne 28. dubna 2005 o postavení Romů v Evropské unii³,
- s ohledem na směrnici Rady 2000/78/ES ze dne 27. listopadu 2000, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání,

¹ Úř. věst. C 102 E, 24.4.2008, s. 321.

² Úř. věst. C 303, 14.12.2007, s. 1.

³ Úř. věst. C 45 E, 23.2.2006, s. 129.

- s ohledem na své usnesení ze dne 5. června 2003 o uplatňování otevřené metody koordinace¹,
 - s ohledem na sdělení Komise „Vyhodnocení sociální reality – Průběžná zpráva pro zasedání Evropské rady na jaře roku 2007“ (KOM(2007)063) a na usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. listopadu 2007 o vyhodnocení sociální reality²,
 - s ohledem na sdělení Komise „Směrem ke strategii EU o právech dítěte“ (KOM(2006)0367) a usnesení Evropského parlamentu týkající se tohoto sdělení ze dne 16. ledna 2008³, zejména na body 94 až 117 tohoto sdělení,
 - s ohledem na sdělení Komise „Nový závazek k vytvoření sociální Evropy: posílení otevřené metody koordinace v oblasti sociální ochrany a sociálního začleňování“ (KOM(2008)0418),
 - s ohledem na návrh rozhodnutí Evropského Parlamentu a Rady o Evropském roku boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení 2010 (KOM(2007)0797) předložený Komisí a na související stanovisko Evropského parlamentu ze dne 17. června 2008⁴,
 - s ohledem na své prohlášení ze dne 22. dubna 2008 o zamezení bezdomovectví na ulicích⁵,
 - s ohledem na zjištění a doporučení obsažená v přelomové studii generálního tajemníka OSN o násilí páchaném na dětech za rok 2006, podle které ekonomické rozdíly a sociální vyloučení patří k rizikovým faktorům týrání dětí,
 - s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ze dne 9. července 2008 nazvané Nový evropský sociální akční program,
 - s ohledem na stanovisko Výboru regionů ze dne 18. června 2008 nazvané Aktivní začlenění,
 - s ohledem na sdělení Komise „Směrem k evropské chartě práv spotřebitelů energie“ (KOM(2007)0386),
 - s ohledem na články 136 až 145 Smlouvy o ES,
 - s ohledem článek 45 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro zaměstnanost a sociální věci a stanovisko Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví (A6-0364/2008),
- A. vzhledem k tomu, že na zasedání Evropské rady ve dnech 7.–9. prosince 2000 v Nice byl vyhlášen cíl EU dosáhnout do roku 2010 rozhodného a měřitelného snížení chudoby

¹ Úř. věst. C 68 E, 18.3.2004, s. 604.

² Přijaté texty, P6_TA(2007)0541.

³ Přijaté texty, P6_TA(2008)0012.

⁴ Přijaté texty, P6_TA(2008)0286.

⁵ Přijaté texty, P6_TA(2008)0163.

a sociálního vyloučení; vzhledem k tomu, že by se plnění tohoto cíle mělo urychlit,

- B. vzhledem k tomu, že na zasedání Evropské rady v Lisabonu ve dnech 23. a 24. března 2000 bylo dosaženo dohody o vymýcení dětské chudoby v Evropě do roku 2010,
- C. vzhledem k tomu, že Evropská rada na svém zasedání v Nice ve dnech 7. až 9. prosince 2000 vyzvala členské státy, aby zajistily, že budou dodržována doporučení z roku 1992 o zaručených minimálních zdrojích, které mají být poskytovány prostřednictvím systémů sociální ochrany,
- D. vzhledem k tomu, že v doporučení Rady 92/441/EHS se uznává „základní právo člověka na dostatečné prostředky a sociální pomoc, aby mohl žít způsobem slučitelným s lidskou důstojností“,
- E. vzhledem k tomu, že Charta Společenství základních sociálních práv pracovníků z roku 1989 se uznává právo pracovníků na „spravedlivou mzdu“; a vzhledem k tomu, že Parlament a Rada v roce 1993 poukázaly na potřebu koordinovaných politik v otázce minimálních mezd, aby bylo uplatňováno právo pracovníků na mzdu „dostatečnou pro to, aby jim zajistila slušnou životní úroveň“,
- F. vzhledem k tomu, že v roce 2001, kdy se EU rozhodla zahájit boj s chudobou a sociálním vyloučením, bylo v Unii příjmovou chudobou ohroženo 55 milionů osob (15 % obyvatelstva EU-15); vzhledem k tomu, že v roce 2005 jejich počet vzrostl na 78 milionů osob (16 % obyvatelstva EU-25),
- G. vzhledem k tomu, že ženy jsou více ohroženy chudobou kvůli přetrvávajícím rozdílům v odměňování mezi ženami a muži,
- H. vzhledem k tomu, že pokud by neexistovaly žádné sociální transfery, riziko chudoby v EU by se zejména mezi ženami zvýšilo z 16 % na 40 %, případně 25 %, nebereme-li v úvahu výplaty důchodů,
- I. vzhledem k tomu, že kratší, pomalejší a hůře odměňovaná profesní dráha žen také zvyšuje nebezpečí, že je postihne chudoba, zejména pokud jde o ženy starší 65 let (o 21 % nebo 5 procentních bodů více než v případě mužů),
- J. vzhledem k tomu, že děti a mládež tvoří téměř třetinu obyvatelstva Evropské unie a že 19 milionů dětí je ohroženo chudobou a mnoho dětí bylo kvůli chudobě odloučeno od svých rodin, vzhledem k tomu, že mezi chudobou, rodičovstvím a kvalitou života dítěte existuje v různých sociálních podmínkách komplexní vztah, což platí i pro ochranu dětí před všemi druhy zneužití,
- K. vzhledem k tomu, že extrémní chudoba a sociální vyloučení jsou porušením všech základních práv,
- L. vzhledem k tomu, že značná část obyvatel Evropské unie zůstává sociálně vyloučena, neboť jedna osoba z pěti bydlí v nevyhovujících podmínkách, přibližně 1,8 milionu osob každý den vyhledává ubytování ve specializovaných ubytovacích zařízeních pro osoby bez domova, 10 % lidí žije v domácnostech, kde nikdo nepracuje, dlouhodobá

nezaměstnanost se blíží 4 %, mzda 31 milionů pracovníků, tj. 15 %, je velmi nízká, 8 % pracovníků, tj. 17 milionů, žije v příjmové chudobě, byť mají zaměstnání, podíl těch, kteří předčasně končí školní docházku, přesahuje 15 % a stále přetrvává „digitální propast“ (44 % obyvatel EU nemá žádné internetové nebo počítačové dovednosti),

- M. vzhledem k tomu, že chudoba a nerovnoprávnost mnohem častěji postihuje ženy; vzhledem k tomu, že průměrný příjem žen činí pouze 55 % příjmu mužů; vzhledem k tomu, že ženy jsou nadměrně postiženy chudobou ve stáří; vzhledem k tomu, že nedostupnost kvalitních služeb nepřiměřeně zvyšuje riziko chudoby žen,
- N. vzhledem k tomu, že regionální a místní orgány již nesou velkou odpovědnost za poskytování obecných veřejných služeb a věcných plnění, avšak zároveň jsou vystaveny tlaku na snižování veřejných rozpočtů,
- O. vzhledem k tomu, že investice do dětí a mládeže pomáhá zvyšovat hospodářskou prosperitu pro všechny a přerušuje bludný kruh nedostatku; vzhledem k tomu, že je zásadní předcházet problémům nebo zasáhnout, jakmile jsou zjištěny, aby byly dětem zajištěny životní příležitosti,
- P. vzhledem k tomu, že chudoba a nezaměstnanost jsou spojeny se špatným zdravotním stavem a obtížným přístupem ke zdravotní péči v důsledku faktorů, jako jsou špatné stravování, špatné životní podmínky ve znevýhodněných oblastech, nevyhovující bydlení a stres,
- Q. vzhledem k tomu, že důsledky nerovnosti, chudoby, sociálního vyloučení a nedostatku příležitostí jsou vzájemně spjaty, vyžadují koherentní strategii na úrovni členských států zaměřenou nejen na příjmy a bohatství, ale také na otázky, jako je přístup k zaměstnání, vzdělání, zdravotním službám, informační společnosti, kultuře a dopravě, jakož i příležitosti budoucích generací,
- R. vzhledem k tomu, že v období 2000 až 2005 se nerovnost v příjmech v EU (poměr S20/S80) podle údajů ve statistice Společenství v oblasti příjmů a životních podmínek (EU-SILC) značně zvýšila ze 4,5 na 4,9, takže v roce 2005 mělo 20 % nejbohatších obyvatel Evropské unie příjem téměř pětkrát vyšší než zbývajících 80 % obyvatel,
- S. vzhledem k tomu, že odnětí svobody bez přiměřené rehabilitace a vzdělání často vede pouze k dalšímu sociálnímu vyloučení a nezaměstnanosti,
- T. vzhledem k tomu, že 16 % veškerého pracujícího obyvatelstva Evropské unie je zdravotně postiženo (Eurostat 2002); vzhledem k tomu, že úroveň nezaměstnanosti mezi postiženými osobami, k nimž patří také lidé s mentálním postižením, staršími osobami a etnickými menšinami je v celé Evropské unii i nadále nepřijatelně vysoká, vzhledem k tomu, že 500 000 zdravotně postižených lidí stále žije ve velkých pečovatelských ústavech,

Ucelenější přístup k aktivnímu sociálnímu začleňování

1. vítá přístup Komise k aktivnímu sociálnímu začleňování; domnívá se, že společným cílem

politik aktivního sociálního začleňování musí být uplatňování základních práv, aby se lidem umožnil důstojný život a účast ve společnosti a na trhu práce;

2. domnívá se, že politiky aktivního sociálního začlenění musí mít rozhodující vliv na vymýcení chudoby a sociálního vyloučení, a to jak v případě zaměstnanců („chudí pracující“), tak osob, které nemají placené zaměstnání; shoduje se s Komisí na tom, že ucelenější přístup k aktivnímu sociálnímu začleňování by měly charakterizovat tyto společné zásady:
 - a) příjmová podpora dostatečná pro to, aby se zabránilo sociálnímu vyloučení: členské státy by měly v souladu se zásadou subsidiarity a proporcionality definovat systémy minimálního příjmu, s nimi spojené dávky a sociální pomoc, které musí být snadno dostupné a poskytovat dostatečné prostředky; tato opatření by měly doplnit o strategický plán pro politiky aktivního začleňování s cílem pomoci lidem z bída a ochránit je před sociálním vyloučením (politiky aktivního začleňování usilují mimo jiné o větší spravedlnost systémů sociální ochrany a zajišťují také konkrétní doprovodná opatření, jež lidem umožní vést důstojný život – např. rehabilitaci, školení, poradenství, péči o děti, bydlení, jazykovou přípravu pro migrující osoby a podpůrné služby);
 - b) propojenost s trhy práce přístupnými všem občanům: aktivní politiky začleňování se musí soustředit na podporu stabilních a jistých kvalitních pracovních míst, zlepšování jejich atraktivity, vytváření kvalitních pracovních míst a podporu dobrých pracovních podmínek, zajištění vysoké úrovně bezpečnosti a ochrany zdraví na pracovišti, zvyšování produktivity, aktivní podporu nejvíce znevýhodněných osob, poskytování konkrétních podpůrných opatření a služeb, jež zvýší šance na získání zaměstnání a pomohou občany udržet na trhu práce, dále na rozvoj podnikatelské činnosti, pomoc při hledání zaměstnání, zajištění kvalitního vzdělání, odborné přípravy, dalšího školení a celoživotního vzdělávání, osobní poradenství a na zvláštní pomoc a vytváření dotovaných pracovních míst pro zranitelné skupiny, jako jsou např. zdravotně postižení pracovníci, je-li takové opatření zcela nezbytné,
 - c) propojenost s lepším přístupem ke kvalitním službám: je třeba zlepšit fyzickou i finanční dostupnost, otevřenost, transparentnost, univerzálnost a kvalitu základních služeb (sociálních služeb a služeb obecného (hospodářského) zájmu), což umožní podpořit sociální a územní soudržnost, zajistit základní práva a umožnit důstojnou existenci zejména zranitelným a znevýhodněným skupinám ve společnosti, jako jsou zdravotně postižení a starší občané, rodiče samoživitelé a početné rodiny, a je nutné poskytovat služby, které zohlední zvláštní potřeby různých skupin obyvatelstva; je nezbytné zamezit další privatizaci veřejných a sociálních služeb, pokud nebude zajištěna jejich fyzická a finanční dostupnost a vysoká úroveň;
 - d) otázka rovnoprávného postavení mužů a žen, nediskriminace a aktivní účast: aktivní politiky začleňování musí podporovat rovné postavení mužů a žen a přispívat k odstraňování všech forem diskriminace ve veškerých výše uvedených oblastech aktivního sociálního začleňování; aktivní účast: měla by být podporována

řádná správa věcí veřejných, účast a integrace všech příslušných subjektů skrze přímou účast osob postižených chudobou a sociálním vyloučením či nerovností (zejména lidí žijících v extrémní bídě) a sociálních partnerů, nevládních organizací a sdělovacích prostředků na rozvoji, správě, provádění a vyhodnocování příslušných strategií, a to na úrovni EU i jednotlivých členských států;

3. domnívá se, že doporučení Rady 92/441/EHS je potřeba rozšířit a aktualizovat s ohledem na výsledky hodnocení sociální reality Evropské unie a na navrhovaný ucelený přístup k aktivnímu začleňování; dále se domnívá, že by toto doporučení mělo řádně zohlednit nově vzniklá sociální rizika spojená s demografickými změnami a hospodářstvím založeným na znalostech a službách;
4. podporuje názor Komise, že ucelenější přístup k aktivnímu začleňování by se měl rovněž cíleně soustředit na vymýcení dětské chudoby, odstranění nerovností v přístupu ke zdravotní péči a z toho plynoucí zdravotní následky, na řešení chudoby a sociálního vyloučení spojeného s veřejnými a soukromými penzemi a důchodem a na poskytování důstojné a kvalitní dlouhodobé péče;

Zaručení dostatečného příjmu pro důstojný život všech občanů

5. upozorňuje na to, že některé členské státy EU-27 nemají vnitrostátní systémy minimálního příjmu; vyzývá tyto členské státy, aby v zájmu sociálního začlenění tyto systémy zavedly a aby si předávaly osvědčené postupy; uznává, že pokud je občanům poskytována sociální pomoc, jsou členské státy povinny zajistit, aby občané rozuměli svým nárokům a aby je mohli uplatnit;
6. hluboce lituje, že některé členské státy zjevně neberou ohled na doporučení Rady 92/441/EHS, které uznává „základní právo člověka na dostatečné prostředky a sociální pomoc, aby mohl žít způsobem slučitelným s lidskou důstojností“;
7. shoduje se s Komisí na tom, že ve většině členských států již je úroveň sociálních služeb pod hranicí, kde občanům hrozí chudoba; trvá na tom, že systémy podpory musí především lidem pomáhat zbavit se chudoby a umožnit jim důstojný život; vyzývá Komisi, aby prozkoumala, zda by účinným nástrojem boje proti chudobě mohl být bezpodmínečný základní příjem pro všechny občany;
8. žádá Komisi, aby vypracovala podrobnou zprávu o tom, zda systémy sociálního zabezpečení jednotlivých členských států (mimo jiné systémy minimálního příjmu a s nimi spojených dávek, nezaměstnanost, dávky v invaliditě a pozůstalostní dávky, zákonné a doplňkové penzijní systémy, dávky při předčasném odchodu do důchodu) zajišťují příjmy přesahující práh 60% mediánu národního vyrovnaného příjmu, který Evropská unie stanovila jako míru ohrožení chudobou;
9. navrhuje, že by Komise měla zvážit zavedení společného způsobu výpočtu výše existenčního minima a životních nákladů (koš zboží a služeb) s cílem zajistit srovnatelné měření hranice chudoby a stanovit kritéria nezbytného sociálního zásahu;
10. zdůrazňuje, že ženám hrozí mimořádná chudoba více než mužům; zdůrazňuje, že

přetrvávající trend v evropské společnosti směřující k feminizaci chudoby ukazuje, že stávající rámec systémů sociální ochrany a široké spektrum sociálních a hospodářských politik i politik zaměstnanosti EU nejsou koncipovány tak, aby odpovídaly potřebám žen a rozdílnému charakteru jejich práce; zdůrazňuje, že chudoba a sociální vyloučení evropských žen vyžadují konkrétní a paralelní politická řešení, které se zaměří na jejich potřeby;

11. uvádí, že vhodné systémy minimálního příjmu jsou základním předpokladem toho, aby byla Evropská unie založená na sociální spravedlnosti a rovných příležitostech pro všechny; vyzývá členské státy, aby během nezaměstnanosti nebo po dobu mezi dvěma pracovními poměry zajistily poskytování minimálního příjmu a aby přitom byla věnována zvláštní pozornost skupinám žen s dodatečnou odpovědností;
12. vyzývá Radu, aby stanovila cíl EU pro systémy minimálního příjmu a příspěvkové systémy náhrady příjmů zajišťující příjmovou podporu ve výši nejméně 60% mediánu národního vyrovnaného příjmu a aby určila lhůtu, v níž všechny členské státy mají tohoto cíle dosáhnout;
13. domnívá se, že ženám, zejména ve vyšším věku, hrozí chudoba více než mužům, neboť systémy sociálního zabezpečení jsou často založeny na zásadě trvalého placeného zaměstnání; požaduje individualizované právo na adekvátní minimální příjem, který není podmíněn příspěvkem souvisejícími se zaměstnáním;
14. zastává názor, že chudoba postihující osoby, které již mají zaměstnání, neodpovídá přirozeným a spravedlivým pracovním podmínkám, a vyzývá, aby bylo úsilí zaměřeno na nápravu tohoto stavu tak, aby odměna za práci celkově a zvláště pak minimální mzdy – bez ohledu na to, zda mají statutární povahu nebo jsou sjednávány kolektivně – odvrátily příjmovou chudobu a zajistily důstojnou životní úroveň;
15. vyzývá Radu, aby stanovila cíl EU v oblasti minimálních mezd (statutárních i na základě kolektivních smluv vyjednaných na vnitrostátní, regionální či odvětvové úrovni) zajišťující odměnu ve výši nejméně 60 % příslušné (vnitrostátní, odvětvové atd.) průměrné mzdy a aby určila časový termín, ve kterém všechny členské státy mají tohoto cíle dosáhnout;
16. zdůrazňuje, že systémy minimálních mezd by měly být doplněny balíčkem podpůrných opatření usnadňujících sociální začlenění, která budou zahrnovat zařízení pro sociální začlenění např. v oblasti bydlení, podporovat vzdělávání, odbornou přípravu, profesní rekvalifikaci a celoživotní vzdělávání a upravovat řádné ekonomické řízení a minimální mzdy, aby mohly být pokryty náklady jednotlivců i domácností způsobem zajišťujícím uspokojení životních potřeb a potřeb celoživotního vzdělávání zejména osamocených osob, rodičů samoživitelů a početných rodin;
17. žádá členské státy, aby přezkoumaly své často složité a spleťté systémy příjmové podpory bez ohledu na jejich konkrétní povahu (ať se jedná o systémy minimálního příjmu a s nimi spojené dávky nebo příspěvkové systémy náhrady příjmů) ve snaze zlepšit jejich dostupnost a účinnost;
18. domnívá se, že členské státy by měly zajistit cílené dodatečné dávky pro znevýhodněné

skupiny (jako jsou například osoby se zdravotním postižením nebo chronickým onemocněním, rodiče samoživitelé nebo domácnosti s mnoha dětmi), které by pokryly mimořádné náklady mimo jiné na osobní asistenci, používání zvláštních zařízení a zdravotní a sociální péči; dále by měly pro sociálně slabší skupiny obyvatelstva stanovit maximální ceny léků odpovídající jejich finančním možnostem; zdůrazňuje potřebu zajistit důstojnou úroveň invalidního a starobního důchodu;

19. uznává nerovné rozdělování příjmů mezi samostatně výdělečně činnými osobami a skutečnost, že jedna čtvrtina z nich žije pod hranicí chudoby, a že je proto potřeba věnovat institucionalizovanější podporu podnikatelům, aby se zamezilo hrozbě chudoby;

Vymýcení dětské chudoby: od analýzy k cíleným politikám a jejich provádění

20. zdůrazňuje význam uceleného přístupu v oblasti materiálního zabezpečení a kvality života dětí, který by vycházel z práv dítěte zakotvených v Úmluvě OSN o právech dítěte, tak aby rodiny (zejména početné) dosáhly dostatečné výše příjmů, aby mohly dětem zajistit vhodné bydlení a stravu a přístup ke kvalitním zdravotním a sociálním službám a vzdělání, jež jsou nezbytné pro harmonický tělesný i psychický vývoj dětí; uznává však, že by základní potřeby dětí měly mít přednost před finančními kritérii členských států;
21. vyzývá orgány a instituce EU, členské státy a organizovaná sdružení občanské společnosti, aby zajistily, aby účast dětí byla vždy organizována v souladu se základními zásadami bezpečné a smysluplné účasti;
22. upozorňuje na následující rozměry uceleného přístupu:
 - a) zásada, že děti a mládež jsou občany a nezávislími držiteli práv i součástí rodiny;
 - b) záruka, že dospívání dětí usnadňuje finanční podpora a veškeré formy pomoci tak, aby byly uspokojeny jejich emocionální, sociální, fyzické, vzdělávací a poznávací potřeby; nezbytná podpora je poskytována zejména rodičům a rodinám žijícím v extrémní chudobě, aby mohli získat prostředky pro plnění svých rodičovských povinností, čímž se předejde tomu, aby rodiče žijící v tíživých hmotných poměrech své děti opouštěli nebo je umísťovali do ústavů náhradní péče;
 - c) přístup k službám a příležitostem, které všechny děti potřebují k tomu, aby mohly zlepšovat kvalitu svého současného a budoucího života; zvláštní pozornost věnovaná dětem vyžadujícím mimořádnou pomoc (etnické menšiny, přistěhovalci, děti ulice či postižené děti), aby tyto děti mohly plně využít svůj potenciál a byly ochráněny před životem v obtížných podmínkách, zejména v důsledku vícegenerační chudoby, a zajištění jejich přístupu ke vzdělání a zdravotní péči;
 - d) účast dětí ve společnosti, včetně účasti na rozhodnutích, jež přímo ovlivňují jejich život, i na sociálním, rekreačním, sportovním a kulturním životě;
 - e) poskytování finanční podpory velkým rodinám s cílem zastavit úbytek obyvatelstva, jakož i podpor pro rodiče samoživitele, kteří vychovávají jedno nebo

více dětí, a opatření usnadňující jejich vstup nebo návrat na trh práce, přičemž připomíná, že tato situace je stále rozšířenější a že problémy, kterým v takových podmínkách rodič čelí, jsou mnohem větší než problémy úplných rodin;

- f) uznání úlohy, kterou rodiny hrají, pokud jde o kvalitu života a rozvoj dětí;
 - g) zdůrazňuje, že je nezbytné podporovat, aby děti ulice, děti, které jsou obětmi obchodování s lidmi, a nezletilí bez doprovodu byli opětovně sloučeni se svými rodinami, přičemž je vždy postupováno v nejlepším zájmu dítěte; zdůrazňuje, že takové sloučení by mělo být doprovázeno zvláštními opatřeními na opětovné začlenění dítěte do společnosti, pokud socioekonomická situace vedla dítě k získávání peněz nezákonným způsobem, jako je například prostituce nebo obchodování s drogami, což má ničivý dopad na tělesný i morální vývoj dítěte; vyzývá ke společné koordinované akci zaměřené na hlavní příčiny mimořádné marginalizace a chudoby dětí žijících na ulici a jejich rodin, na zlepšení jejich přístupu ke kvalitním službám a boj proti organizovanému zločinu; vyzývá Radu, aby schválila závazek pro celou EU, který by vycházel z usnesení Evropského parlamentu ze dne 16. ledna 2008 „Směrem ke strategii EU o právech dítěte“, aby byl do roku 2015 vymýcen fenomén dětí žijících na ulici;
 - h) vyzývá členské státy, aby uznaly skutečnost, že začarovaný kruh mimořádné chudoby, zranitelnosti, diskriminace a sociálního vyloučení vystavuje děti, a to především děti žijící na ulici, značnému riziku a že při řešení vícečetných deprivací je zapotřebí rozlišený a individualizovaný přístup; důrazně žádá členské státy, aby podpořily společné úsilí EU o zastavení obchodování s dětmi, dětské prostituce, konzumace drog dětmi, násilí páchaného na dětech a také zločinnosti mladistvých;
23. vyzývá Komisi, aby se dětskou chudobou a sociálním vyloučením dětí zabývala v širším kontextu politiky EU, včetně takových otázek, jako je přistěhovalectví, zdravotní postižení, diskriminace, ochrana dětí před všemi formami špatného zacházení a zneužívání, pečovatelská péče o děti a dospělé, rovné postavení žen a mužů, rodinné přídatky, aktivní sociální začleňování, péče v raném dětství a vzdělávání, celoživotní vzdělávání a sladění pracovního, mimopracovního a rodinného života;
24. vyzývá Komisi a členské státy, aby účinně uplatňovaly zásadu stejné odměny za práci stejné společenské hodnoty, aby provedly zvláštní analýzy a reformy systémů sociální ochrany a vypracovaly pokyny EU k reformě systémů sociální ochrany z hlediska rovnosti pohlaví, včetně individualizace práv na sociální zabezpečení, přizpůsobení sociální ochrany a služeb měnícím se strukturám rodiny a zajištění toho, aby sociální systémy lépe řešily tíživou situaci žen a odpovídaly potřebám nejvíce zranitelných skupin žen;
25. vyzývá Komisi, aby v rámci otevřené metody koordinace zlepšila referenční srovnávání a sledování pomocí společných ukazatelů a shromažďování srovnatelných kvalitních údajů a dlouhodobých statistik o situaci dětí, které zahrnou veškeré aspekty uceleného přístupu k boji proti dětské chudobě a sociálnímu vyloučení, včetně bydlení dětí a rodin, s cílem lépe sledovat životní úroveň dětí;

26. vyzývá Eurostat, aby své ukazatele propojil se souborem ukazatelů, který ke sledování dopadu činnosti EU na práva a dobré životní podmínky dětí vypracovala Agentura EU pro základní práva; poukazuje na to, že je nezbytné, aby Komise, Agentura pro základní práva a členské státy v zájmu lepšího shromažďování srovnatelných statistických údajů o situaci dětí v EU spolupracovaly s příslušnými agenturami OSN, mezinárodními organizacemi a výzkumnými středisky¹; vyzývá členské státy, aby přijaly veškerá možná opatření s cílem splnit doporučení uvedená ve zprávě Výboru pro sociální ochranu o chudobě a dobrých životních podmínkách dětí v Evropě, která byla přijata dne 17. ledna 2008 a v níž se zdůrazňuje, že by členské státy měly přezkoumat jednotlivé zdroje údajů o situaci ohrožených dětí, které jsou dostupné na celostátní i nižších úrovních;
27. důrazně žádá členské státy, aby zavedly preventivní systémy detekce kritických situací, jako jsou situace, kdy rodičům hrozí ztráta domova, náhlé ukončení školní docházky dětí nebo případy, kdy sami rodiče zažili v dětství týrání; žádá členské státy, aby prostřednictvím mechanismů na podporu ohrožených skupin vedly aktivní politiku, jež má zabránit předčasnému ukončování školní docházky;
28. žádá členské státy, aby místním orgánům udělily pravomoci zavádět a spravovat systémy pomoci dětem v tíživé situaci, aby tak zaručily větší účinnost těchto systémů;
29. podporuje názor Komise, že v boji proti dětské chudobě je dosahováno nejlepších výsledků, jsou-li modely vypracované pro rozmanité moderní rodinné struktury v rovnováze s důrazem na práva dítěte;
30. žádá Komisi, aby podporovala vyváženou a přiměřeně financovanou kombinaci politik s jasnými cíli, které zohlední konkrétní vnitrostátní okolnosti a zaměří se na včasný zásah;
31. žádá členské státy, aby posílily proces vzájemného učení a sledování úspěšných a neúspěšných politik boje proti dětské chudobě a sociálnímu vyloučení;
32. zdůrazňuje význam integrovaných ucelených politik zaměřených na rodinu, které se nespokojují s jejich aktivním začleněním, ale řeší veškeré aspekty kvalitního života dítěte a rodiny a snaží se v Evropské unii vymýtit dětskou chudobu a sociální vyloučení;
33. žádá členské státy, aby si vyměňovaly osvědčené postupy o účasti dětí a aby podporovaly zapojení dětí do rozhodnutí týkajících se jejich vlastní budoucnosti, neboť účast dětí je nejlepším způsobem uplatnění pohledu dítěte;
34. vítá závazek Komise a členských států vůči Úmluvě OSN o právech dítěte; žádá Komisi a členské státy, aby jasně provázaly agendu v oblasti práv dítěte s agendou boje proti dětské chudobě a vyloučení, neboť dětská chudoba a deprivace jsou porušením základních lidských práv; vybízí členské státy, aby při přípravě svých strategií sociálního začlenění vzaly v úvahu doporučení výboru vytvořeného touto úmluvou, která reagují na zprávy o provádění předložené signatářskými státy a na alternativní zprávy nevládních

¹ 2007/2093(INI).

organizací;

35. upozorňuje na to, že rodiče samoživitelé nesmějí být, pokud jde o služby a finanční příspěvky, v horším postavení vůči párům s dětmi;
36. naléhavě žádá členské státy, aby vypracovaly národní strategie pro snižování a vymýcení dětské chudoby na základě diferencovaného přístupu, který zohlední rozdílnou úroveň chudoby podle oblasti a věku daného dítěte;
37. žádá členské státy, aby zajistily přístup všech dětí a rodin, včetně dětí a rodin žijících v chudobě a sociálním vyloučení, ke kvalitním službám sociální péče, které chápou dopad chudoby na rodiny, včetně zvýšeného rizika zneužívání a týrání dětí a jejich dopadu;

Politiky zaměstnanosti pro trhy práce podporující sociální začlenění

38. shoduje se s Komisí na tom, že ačkoli je zaměstnání nejlepší prevencí chudoby a sociálního vyloučení, samo o sobě není vždy zaručenou ochranou, neboť chudobou je podle oficiálních statistik ohroženo 8 % pracovníků v EU; žádá proto Komisi a členské státy, aby účinně provedly směrnici 2000/78/ES;
39. žádá členské státy, aby účinněji prováděly stávající právní předpisy Společenství v oblasti zaměstnání a sociálních věcí;
40. zdůrazňuje, že v EU je postiženo chudobou 20 milionů pracujících lidí, zejména žen, což znamená, že je chudobou pracujících ohroženo 6 % celkové populace a 36 % pracujících; vyzývá členské státy, aby přijaly právní předpisy týkající se minimální mzdy jakožto klíčový prvek aktivního začleňování;
41. zdůrazňuje, že v EU pracuje na částečný úvazek 31 % žen a 7,4 % mužů; zdůrazňuje, že částečný úvazek často v případě žen představuje pouze triviální a okrajovou špatně placenou práci s nedostatečnou sociální ochranou; poukazuje na to, že ženám, zejména ve vyšším věku, proto hrozí chudoba častěji, neboť důchod vypočítaný ze zaměstnání na částečný úvazek velmi často nepostačuje k tomu, aby mohly vést samostatný život;
42. domnívá se, že pro aktivní zapojení znevýhodněných skupin na trzích práce je zapotřebí zvláštních opatření, jako např.:
 - (i) podpora osobního rozvoje pomocí vzdělávání, odborné přípravy, celoživotního vzdělávání a nabývání dovedností v oblasti IT i díky stabilnímu rodinnému zázemí a sociálnímu začlenění před vstupem do zaměstnání; dále je velmi důležité, aby každý pochopil vlastní odpovědnost za integraci do společnosti, a proto by měl být tento přístup podporován;
 - (ii) zajištění co nejlepšího přístupu k informacím a individuální cesty k získání jistého a stabilního kvalifikovaného zaměstnání v souladu s potřebami a schopnostmi každého člověka; odstranění překážek pro osoby, které vstupují nebo se vracejí na

trh práce, přičemž zvláštní pozornost je třeba věnovat rodičům samoživitelům, a rovněž podpora postupného důchodu s cílem zvýšit úroveň příjmu starších osob a zamezit jejich chudnutí;

- (iii) podpůrná opatření na posílení zaměstnanosti a schopnosti udržet se na trhu práce (např. zácvik na pracovišti a možnosti celoživotního vzdělávání); podnikání i pracovní ujednání, která lidem na okraji společnosti pomáhají vstoupit na pracoviště či zahájit profesi a skloubit práci s jejich úsilím vyřešit jejich společenské znevýhodnění (jako je. nedostupné bydlení, pečovatelské povinnosti nebo zdravotní problémy);
 - (iii) sledování toho, zda osoby důchodového věku ukončují zaměstnanecký poměr v zájmu uvolňování pracovních míst;
43. domnívá se, že by se politiky na podporu zaměstnanosti měly zabývat problémem nízkých mezd a cyklem, v němž se na spodních příčkách trhu práce střídají období s nízkou mzdou a bez mzdy, a zaměstnanec se tak pohybuje mezi nejistými, málo placenými, nekvalitními a neproduktivními zaměstnáními a nezaměstnaností či nečinností; zdůrazňuje, že prioritně by měla být řešena potřeba flexibility v době nezaměstnanosti a sociální dávky; domnívá se, že sociální systémy by měly rozhodným způsobem motivovat občany k hledání nových pracovních příležitostí a podporovat odhodlání ke změně tím, že zmírní ztráty v příjmech a nabídnou příležitosti k vzdělávání; důrazně žádá tvůrce politik, aby ve svých politikách na podporu zaměstnanosti využívali koncepce flexikurity;
44. vyzývá členské státy, aby přehodnotily „aktivační politiky“, které jsou založeny na přílišném omezování okruhu příjemců dávek a podmínek pro jejich poskytování a nutí lidi přijímat méně kvalitní zaměstnání, jež jim nedokáže zajistit slušnou životní úroveň;
45. navrhuje, aby byla nalezena rovnováha mezi osobní odpovědností jednotlivců a poskytováním sociální pomoci ve snaze umožnit každému důstojný život a účast ve společnosti;
46. zdůrazňuje postoj Rady, která se domnívá, že aktivní politiky v oblasti trhu práce by měly podporovat „důstojnou práci“ a vzestupnou sociální mobilitu a otevírat cestu k řádnému, výdělečnému zaměstnání s odpovídající sociální ochranou, slušnými pracovními podmínkami a řádnou odměnou;
47. zdůrazňuje potenciál sociálního hospodářství, sociálních podniků, neziskového sektoru i veřejného sektoru pro vytváření příležitostí chráněných pracovních míst a pracovních podmínek pro zranitelné skupiny obyvatelstva, který by měl být beze zbytku prozkoumán a podporován v politikách členských států a Společenství (Evropský sociální fond, regionální fondy, fondy soudržnosti atd.);
48. souhlasí s Komisí, že pro ty, kteří nemohou z různých důvodů pracovat (těžké zdravotní postižení, věk nebo nezpůsobilost, dopad přetrvávající a generační chudoby a/nebo diskriminace, přetížení rodičovskými nebo pečovatelskými povinnostmi nebo chudoba dané oblasti), musí politiky aktivního začlenění zajistit příjmovou podporu a podpůrná

opatření s cílem zabránit chudobě a sociálnímu vyloučení těchto lidí a umožnit jim důstojný život a účast ve společnosti;

49. žádá členské státy o snížení daňového zatížení nejen osob s nižšími, ale také průměrnými příjmy, aby se pracovníci neocitli v pasti nízkých příjmů a aby nebyli motivováni k nelegální práci;
50. upozorňuje na sociální změny v Evropě, které mění sociální složení domácností; žádá, aby tyto změny byly zohledněny s cílem odstranit překážky na pracovním trhu pro nepracující partnery, kteří sice nejsou oddáni, ale žijí ve společné domácnosti;
51. domnívá se, že sociální hospodářství, sociální podniky atd. musí zajišťovat důstojné pracovní podmínky a odměnu a také prosazovat rovnost mužů a žen a antidiskriminační politiky (jako je odstraňování rozdílu v odměňování mužů a žen, dodržování kolektivních smluv a minimálních mezd a zajišťování rovného zacházení);
52. připomíná, že i přes vítaný posun k větší účasti na vyšším vzdělání by členské státy měly být vybízeny k zachování a zavedení učení založeného praxí; žádá členské státy, aby vytvořily ucelené politiky stáží poskytující minimální záruky a důstojnou odměnu a aby bojovaly proti stávajícím trendům zastírání pracovních míst neplacenými stážemi;
53. vyzývá Komisi a členské státy, aby pro všechny vzdělávací systémy v EU vypracovaly ucelený přístup k procesu profesního zaměření, který bude vycházet z podobných způsobů vedení, jež mladším osobám umožní získat odbornou přípravu v oblastech zaměřených na praxi, které si zvolí v souvislosti se svým kariérním postupem; zdůrazňuje, že systémy odborné přípravy by měly být založené na vzájemném uznávání diplomů a osvědčení o odborném vzdělání, včetně výuky cizích jazyků, ve snaze odstranit ve Společenství komunikační překážky; domnívá se, že rekvalifikační opatření by měla zajistit rovnováhu mezi emocionální dobro a profesní prospěch, aby profesní rekvalifikace nebyla považována za handicap nebo překážku pro profesní rozvoj;
54. upozorňuje na potřebu podporovat aktivní začlenění mládeže, starších osob a migrantů do všech snah o vytvoření trhu práce přístupného všem občanům; žádá Radu, Komisi a členské státy, aby navrhly soubor naprosto nezbytných opatření pro boj proti neohlášené práci, nucené dětské práci a vykořisťování pracovníků a aby vyřešily zavádějící směšování hospodářské migrace s hledáním azylu, a obou těchto kategorií s nelegálním přistěhovalectvím žádá členské státy, aby navrhly právní předpisy, které zabrání vykořisťování zranitelných pracovníků mistry a aby podepsaly a ratifikovaly Úmluvu OSN o ochraně práv všech migrujících pracovníků a členů jejich rodin;

Zajištění kvalitních služeb a záruka přístupu pro zranitelné a znevýhodněné skupiny

55. vítá názor Komise, že statutární a komplementární systémy sociálního zabezpečení, zdravotní a sociální služby obecného zájmu musí mít preventivní charakter a upevňovat sociální soudržnost, usnadňovat sociální začlenění a chránit základní práva; poukazuje na to, že je třeba zajistit rozvoj kvalitní, fyzicky i finančně dostupné dlouhodobé péče pro osoby, které ji potřebují, a podporovat ty, kteří tuto péči poskytují; žádá členské státy,

aby zjistily a řešily problémy, jimž čelí pečovatelé, kteří jsou často nuceni zůstat mimo trh práce;

56. souhlasí s Komisí, že všechny služby obecného zájmu, včetně síťových odvětví jako doprava, telekomunikace, energetika a další komunální a finanční služby by měly hrát významnou úlohu při zajišťování sociální a územní soudržnosti a měly by přispívat k aktivnímu začlenění;
57. zdůrazňuje, že přístup ke zboží a službám by měl být právem každého občana EU, a proto vítá Komisi navrženou horizontální směrnici, která doplní směrnici 2000/78/ES; tato směrnice se bude vztahovat na všechny formy diskriminace stanovené podle článku 13 Smlouvy o ES, a tak přispěje k boji proti diskriminaci mimo pracovní prostředí, včetně diskriminace kvůli nezpůsobilosti, věku, náboženskému vyznání nebo přesvědčení a sexuální orientaci; dále se domnívá, že je třeba ještě důrazněji uplatňovat platné směrnice Společenství zaměřené proti diskriminaci;
58. vybízí členské státy, aby zvážily zavedení zvýhodněných poplatků pro sociálně slabé zranitelné skupiny (např. za energii a veřejnou dopravu) a bezplatné zdravotní péče a vzdělání pro občany v materiálně obtížné situaci či vytvoření zařízení pro získávání mikrokreditů s cílem podpořit jejich aktivní začleňování;
59. vybízí Komisi a členské státy, aby zpřísnily povinnosti všeobecných služeb (jako jsou telekomunikační a poštovní služby) s cílem zlepšit fyzickou a finanční dostupnost základních služeb a posílit cílené povinnosti veřejných služeb, aby se řešila situace zranitelných a znevýhodněných skupin ve společnosti;
60. vyzývá Radu, aby vyhlásila v rámci celé EU závazek skoncovat do roku 2015 s problémem pouličních bezdomovců a uložila členským státům vypracovat integrované politiky, jež zajistí slušné bydlení pro všechny; žádá členské státy, aby v rámci širší strategie pro bezdomovce připravily „zimní nouzové plány“ a aby vytvořily agentury, které by skupinám čelícím diskriminaci umožnily poskytování bydlení a přístup k němu; navrhuje shromažďovat srovnatelné údaje o rozsahu bezdomovectví a špatného bydlení; žádá Komisi, aby vypracovala rámcovou definici EU pro bezdomovectví a každoročně poskytovala aktuální informace o přijatých opatření a pokroku dosaženém v jednotlivých členských státech, pokud jde o vymýcení tohoto jevu;
61. důrazně žádá členské státy, aby do roku 2012 snížily dětskou chudobu o 50 %, což představuje první závazek na cestě k vymýcení dětské chudoby v Unii, přičemž toto snížení by mělo být měřeno pomocí ukazatelů, které nejsou čistě ekonomické povahy; dále je vyzývá, aby na tento cíl vyčlenily dostatečné prostředky; domnívá se, že ukazatele pro určení tohoto snížení musí brát v úvahu zejména děti z extrémně chudých rodin;
62. zdůrazňuje význam podpory integrovaných služeb, které budou reagovat na různé stránky chudoby a sociálního vyloučení, např. souvislost mezi chudobou a bezdomovectvím, násilím, fyzickým a duševním zdravím, úrovní dosaženého vzdělání, sociální a občanskou integrací, nedostupností informačních technologií a infrastruktury a rozšiřováním „digitální propasti“;

63. žádá členské státy, aby přijaly přístup zohledňující zdraví ve všech politikách a aby vytvořily integrované sociální a zdravotní politiky pro boj proti nerovnostem v oblasti poskytování zdravotní péče, prevence a zdravotních následků, zejména pokud jde o zranitelné a nejohroženější dosažitelné skupiny;
64. žádá Komisi a členské státy, aby propagovaly dobrovolnou činnost a pomohly se sociální integrací lidí, kteří ztratili kontakt s trhem práce, nebo se tohoto trhu již neúčastní;
65. vítá, že se Komise zaměřila na lepší dostupnost (fyzickou i finanční) a kvalitu služeb (zapojení uživatele, sledování, hodnocení výstupu, dobré pracovní podmínky, rovné zacházení v politikách nábory zaměstnanců a v poskytování služeb, koordinaci a propojenost služeb a odpovídající fyzickou infrastrukturu);
66. žádá členské státy, aby zlepšily koordinaci veřejných služeb, zejména vazby mezi službami pro děti a pro dospělé; důrazně vyzývá členské státy, aby zavedly školení pro rodiče v různých oblastech, ve kterých kvůli chudobě nemají dostatek znalostí o výchově dětí, a aby zajistily dostatečné financování dětských linek důvěry; zdůrazňuje, že veřejné služby pro děti a rodiny musí zajistit zavedení vhodných struktur, pobídek, systémů řízení výkonnosti, finančních toků a pracovní síly, dále zaručit, aby přední pracovní síly měly správné dovednosti, znalosti a důvěru pro poskytování lepší prevence a včasné zásahy a aby tyto služby odpovídaly potřebám uživatelů, zvláště zranitelných rodin;
67. vyzývá členské státy, aby se vážněji zabývaly tím, že snižování dotací na zvláštní služby, jako jsou příspěvky na stravu, bezplatné učební pomůcky nebo školní doprava, a na základní volnočasové a mimoškolní vzdělávací nabídky, může vést k přímému sociálnímu vyloučení zejména dětí ze sociálně slabých rodin; zdůrazňuje, že je nezbytné, aby členské státy zajistily rovné příležitosti pro integraci všech dětí prostřednictvím aktivní sportovní politiky ve školách a přístupu k informačním technologiím; žádá Komisi o zařazení služeb pro děti, jako je hlídání, školní doprava a stravování ve školách, na seznam sociálních služeb obecného zájmu;
68. vítá přenášení péče o zdravotně postižené osoby mimo ústavy, avšak připomíná, že to vyžaduje poskytování komplexních, velmi kvalitních podpůrných a pečovatelských služeb na úrovni komunit, které podpoří nezávislý život těchto osob, jejich právo na osobní asistenci, právo na samostatné hospodaření a plnou účast na životě společnosti;
69. zdůrazňuje, že je nutné, aby členské státy podporovaly vytváření a uplatňování komplexních místních, regionálních a vnitrostátních strategií stárnutí;
70. domnívá se, že by měla být přijata další opatření na úrovni členských států i EU směřující k uznání, zkoumání a řešení problémů domácího násilí a zneužívání dětí a starších osob;
71. žádá členské státy, aby vypracovaly konstruktivnější přístup k drogové politice s důrazem na vzdělávání a péči o závislé osoby a nikoli na trestní sankce;
72. žádá členské státy, aby v první řadě přijaly opatření v oblasti veřejného zdraví, která budou usilovat o přímé řešení nerovnosti, pokud jde o zdraví a přístup ke zdravotní péči velkého počtu komunit etnických menšin;

73. konstatuje, že ve všech členských státech může nadměrné požívání alkoholu a drog vést ke zločinnosti, nezaměstnanosti a sociálnímu vyloučení; podle jeho názoru je tedy nepřijatelné, aby pro mnoho lidí vedla jediná cesta k léčbě a poradenství přes vězeňský systém;
74. zdůrazňuje, že existuje mnoho druhů zdravotního postižení, například problémy s pohyblivostí, poruchy zraku či sluchu, problémy duševního zdraví, chronické nemoci a poruchy učení; zdůrazňuje skutečnost, že osoby s několikanásobným zdravotním postižením mají mimořádné problémy, stejně jako osoby trpící několikanásobnou diskriminací;
75. žádá o destigmatizaci osob s problémy v oblasti duševního zdraví a osob s poruchami učení, o podporu duševního zdraví a kvality života, o prevenci duševních poruch a o navýšení finančních prostředků pro léčbu a péči;
76. žádá členské státy, aby posílily právní předpisy namířené proti obchodování s lidmi a proti diskriminaci a zejména aby podepsaly, ratifikovaly a provedly Úmluvu Rady Evropy o opatřeních proti obchodování s lidmi;
77. naléhavě vyzývá členské státy, aby zajistily, že jejich azylová politika bude založena na dodržování lidských práv v souladu s Úmluvou OSN o právním postavení uprchlíků a dalšími relevantními právními předpisy v oblasti lidských práv, aby se zároveň pokusily ukončit závislost žadatelů o azyl na sociálních dávkách tím, že jim umožní pracovat, a aby zvážily vytvoření dalších forem legálního přistěhovalectví;

Zlepšování koordinace politik a zapojení všech zúčastněných stran

78. vyjadřuje politování nad tím, že společná zpráva Komise o sociální ochraně a sociálním začleňování z roku 2008 není v dostatečné míře strategicky zaměřena na vymýcení chudoby a překonání sociálního vyloučení;
79. souhlasí s Komisí, že přístup aktivního začleňování musí podporovat integrované provádění tohoto procesu na úrovni EU i na vnitrostátní, regionální a místní úrovni a zapojení všech příslušných subjektů (sociálních partnerů, nevládních organizací, místních a regionálních orgánů atd.) a také umožnit aktivní účast znevýhodněných osob na vytváření, řízení, provádění a hodnocení strategií;
80. zdůrazňuje, že je zapotřebí jednotného souboru opatření na úrovni EU s cílem zabránit veškerému zneužívání menšin, zdravotně postižených osob a starších občanů a toto zneužívání postihovat, pokud jde o konkrétní opatření pro snižování zranitelnosti těchto sociálních skupin ve všech oblastech, a to i po hmotné stránce;
81. vyzývá Radu a Komisi, aby v rámci sociální agendy na období 2008–2012 opětovně zdůraznily jasné strategické zaměření na vymýcení chudoby a na podporu sociálního začleňování; vyzývá, aby v příštím cyklu otevřené metody koordinace v oblasti sociální ochrany a sociálního začleňování byl přijat jasnější závazek k nové, dynamické a účinné strategii EU, která by stanovila smysluplné cíle a vytvořila účinné nástroje a kontrolní

mechanismy zaměřené na boj proti chudobě, sociálnímu vyloučení a nerovnosti; žádá Radu a Komisi, aby řešily problémy týkající se různých postupů koordinace (jako je lisabonská strategie, strategie EU pro udržitelný rozvoj či otevřená metoda koordinace v oblasti sociální ochrany a sociálního začleňování) tak, aby byl v rámci všech těchto politikách přijat jasný závazek k vymýcení chudoby a podpoře sociálního začleňování;

82. vyzývá Komisi, Výbor pro sociální ochranu a členské státy, aby stanovily konkrétní cíle pro rovnost pohlaví a boj proti chudobě a sociálnímu vyloučení, mimo jiné soubor politických opatření na podporu těch skupin žen, které jsou více vystaveny riziku chudoby a sociálního vyloučení, zejména žen v netradičních rodinách, žen samoživitelek, žen z řad přistěhovalců, uprchlíků nebo etnických menšin, starších žen a žen s postižením;
83. vybízí sociální partnery, aby pokračovali ve svém úsilí, které zahájili společnou analýzou a pracovním programem na léta 2006–2008 zaměřenými na zapojení znevýhodněných osob na trhu práce; domnívá se, že pro koordinaci činností sociálních partnerů, které jsou spojené s trhem práce, je potřebná lepší správa věcí veřejných a širší občanský dialog (např. s nevládními organizacemi) o sociálním začleňování mimo oblast zaměstnání;
84. podporuje názor Komise, že s ohledem na doporučení 92/441/EHS a otevřenou metodou koordinace v oblasti sociální ochrany a sociálního začleňování jsou zapotřebí vhodné ukazatele a ucelené vnitrostátní systémy pro shromažďování a analýzu údajů (např. statistických údajů o průměrném disponibilním příjmu, spotřebě domácností, úrovni cen, minimálních mzdách, systémech minimálního příjmu a souvisejících dávek); domnívá se, že sledování a hodnocení realizace strategií pro sociální začleňování i zprávy o dosaženém pokroku jednotlivých členských států by měly ukazovat, zda je v členských státech i jednotlivých regionech dodržováno základní právo na dostatečné příjmy a sociální pomoc, které lidem umožní důstojný život;
85. vítá sdělení Komise „Nový závazek k vytvoření sociální Evropy: posílení otevřené metody koordinace v oblasti sociální ochrany a sociálního začleňování“ (KOM(2008)0418), které navrhuje posílit otevřenou metodu koordinace jejím větším zviditelněním, zlepšením jejích pracovních metod a posílením provázanosti s jinými politikami; zejména oceňuje návrh Komise stanovit cíle v oblasti snižování chudoby (chudoby obecně, dětské chudoby, chudoby pracujících a přetrvávající dlouhodobé chudoby), minimálních příjmů čerpaných formou podpor a zajištění přístupu ke kvalitní zdravotní péči (snížení dětské úmrtnosti, zlepšení zdravotního stavu, prodloužení očekávané délky života atd.);
86. vyzývá členské státy, aby přijaly účinná opatření k dosažení barcelonských cílů v oblasti služeb péče o děti; vyzývá Komisi a členské státy, aby vydaly doporučení přibližující, jak uspokojovat poptávku po pečovatelských službách v Evropě (konkrétněji jak lze organizovat a financovat služby péče o děti a další závislé osoby), a aby stanovily přesné cíle a ukazatele s cílem zřídit do roku 2015 v celé EU zařízení poskytující péči o děti, která pojmu 90 % dětí od narození až po povinnou školní docházku, a na dostatečné úrovni zajistit poskytování péče o další závislé osoby; zdůrazňuje, že veškeré služby by měly splňovat kritérium finanční dostupnosti, přístupnosti a kvality, aby již pro ženy výchova dětí a péče o závislé osoby nepředstavovaly zvláštní riziko chudoby;

87. zdůrazňuje, že osoby, které jsou nejvíce vzdáleny trhu práce, by měly mít větší užitek z programů Společenství, jako je Evropský sociální fond a iniciativa EQUAL; žádá Komisi, aby zhodnotila, jak strukturální fondy přispěly k cílům otevřené metody koordinace založeným na ukazatelích sociálního vyloučení, aby podpořila uplatňování opatření, která jsou stanovena v novém nařízení o Evropském sociálním fondu, a využívání prostředků vyčleněných v rámci programu PROGRESS na podporu opatření, která usnadňují aktivní začleňování, a aby prozkoumala, zda je pro tuto iniciativu Společenství možné vyčlenit finanční prostředky z ESF nebo vytvořit zvláštní rozpočet; domnívá se, že to také podpoří vytvoření sítí osvědčených postupů v oblasti boje proti chudobě a povzbudí výměnu zkušeností mezi členskými státy;
88. žádá Komisi a členské státy, aby se zavázaly k přijetí účinných opatření v souvislosti s Evropským rokem boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení, která by měla představovat zásadní krok v dlouhodobém úsilí o vymýcení chudoby;
89. žádá Komisi, aby podporovala smysluplnou a bezpečnou účast dětí ve všech oblastech, které se jich dotýkají, a zajistila tak všem dětem rovné příležitosti k zapojení;

o

o o

90. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, vládám a parlamentům členských států, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru, Výboru regionů a Výboru pro sociální ochranu.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

Úvod

V KOM(2007)0620 Komise zjistila, že třemi hlavními cíli boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení jsou přiměřenost systémů minimálního příjmu, trhy práce přístupné všem a zlepšený přístup ke kvalitním sociálním službám. Pomocí prohloubení otevřené metody koordinace (OMK) bude proveden soubor společných zásad tvořící ucelený přístup k sociálnímu začleňování. Vedle OMK bude na podporu politik členských států v oblasti sociálního začleňování vytvořen podpůrný rámec EU z finančních nástrojů EU jako Evropský sociální fond (ESF). Společná zpráva o sociální ochraně a sociálním začlenění má podle zpravodajčina názoru spíše popisný charakter, neboť odkazuje na snahy o omezení dětské chudoby, podporu delšího profesního života, zajištění penzijního připojištění ze soukromých zdrojů, omezení rozdílů ve výsledcích zdravotní péče a dlouhodobou péči.

Rada a Komise v souladu s logikou Lisabonské strategie podporují hospodářský růst jako primární cíl, jak zabezpečit Evropě do budoucna prosperitu, spravedlnost a udržitelné životní prostředí. Společná zpráva se podle názoru zpravodajky v potřebné míře nezaměřuje na sociální ochranu a sociální začlenění a příliš se přiklání k tomu, považovat sociální začlenění za „produktivní faktor“. Podle názoru zpravodajky nelze boj s dětskou chudobou považovat za pouhý přínos pro naše hospodářství tím, že se investuje do budoucího lidského kapitálu.

Zpravodajka podporuje myšlenku Komise, že boj s chudobou a sociálním vyloučením vyžaduje ucelenější přístup, a důrazně souhlasí s určenými oblastmi jednání. Strategie v oblasti boje s chudobou a sociálním vyloučením by podle zpravodajčina názoru měly být pevněji provázány se strategiemi usilujícími o větší sociální, územní a regionální soudržnost. Komise se ve svém sdělení podle názoru zpravodajky v potřebné míře nezabývá problémem chudých regionů a obrovských regionálních rozdílů v úrovni chudoby a sociálního začlenění mezi jednotlivými regiony.

Sociální začlenění by se mělo týkat všech občanů, ať jsou na pracovním trhu využitelní, nebo ne. Pokud by za konečný cíl sociálního začleňování měla být považována zaměstnatelnost, neodpovídá to podle zpravodajčina názoru požadavkům doby a chudoba a sociální vyloučení vymýceny nebudou. Ve svých strategiích v oblasti boje s chudobou a sociálním vyloučením Komise podle názoru zpravodajky nepřistupuje k menšinám, jako jsou osoby trpící chronickým onemocněním nebo migrující osoby, vhodným způsobem. V případě nezákonně pobývajících osob a žadatelů o azyl je situace ještě horší.

Ucelenější přístup k aktivnímu sociálnímu začleňování

Za prvé, politiky sociálního začlenění musí všem lidem zajistit jejich základní právo na důstojný život a zapojení do společnosti. Při naplňování tohoto primárního cíle musí politiky sociálního začlenění zajistit příjem dostatečný pro to, aby se lidé vyhnuli sociálnímu vyloučení, trh práce přístupný všem, lepší přístup ke kvalitním službám, zrovnoprávnění mužů a žen, nediskriminaci a aktivní účast.

Podle zpravodajčina názoru je zásadní, aby sociální začlenění a všechny prvky uceleného přístupu byly postaveny na přístupu, který zdůrazňuje základní práva člověka. Zkušenosti (např. s uplatňováním reformy Hartz IV v Německu) podle názoru zpravodajky ukázaly, že

aktivační politiky vedou k tomu, že životní podmínky definují veřejné instituce, které neřeší skutečné problémy, a místo toho, aby se lidem umožnilo vydělat si na trhu práce, většinou se v důsledku těchto aktivačních politik zvyšuje závislost na sociálních dávkách. Přístup postavený na právech umožní občanům, aby si sami zvolili způsob svého zapojení do společnosti a posílili své postavení na trhu práce.

Zaručení příjmu dostatečného pro to, aby umožnil důstojný život všem

Zaručení dostatečného příjmu všem je uplatněním základního práva na důstojný život a na zapojení do společnosti. Nejlepší cestou, jak lidem zajistit dostatečné prostředky k tomu, aby se vyhnuli chudobě a sociálnímu vyloučení, je ovšem zaměstnání, ale v životě existují některé situace, kdy si lidé nejsou schopni v zaměstnání dost vydělat. Předpokládá se, že systémy sociální ochrany mají lidi chránit, pomoci jim při vstupu do jistého a stálého zaměstnání a zajistit jim pro tato období dostatek prostředků.

Úroveň sociální pomoci je nyní nižší než hranice ohrožení chudobou a je nepochybně zapotřebí provést v ní úpravy, aby mohla plnit svůj základní cíl – pomoci lidem zbavit se chudoby!

V doporučení z roku 1992 uznala Rada „základní právo člověka na dostatečné prostředky a sociální pomoc, aby mohl žít způsobem slučitelným s lidskou důstojností“. Podle zpravodajčina názoru jsou dosud v rámci EU-27 členské státy, které nemají vytvořenou dostatečnou vnitrostátní síť sociálního zabezpečení; to vyžaduje opatření, jež zajistí, aby úroveň příjmů byla vyšší, než je podle Eurostatu hranice ohrožení chudobou.

Jako první krok by měly být přizpůsobeny většinou příliš složité systémy podpory příjmů, pokud jde o jejich dostupnost, efektivitu a účinnost. Celkové systémy musí doprovázet podpůrná opatření v oblasti sociálního začlenění a musí zajistit další cílené dávky pro znevýhodněné skupiny, které jim umožní uspokojivě řešit složité problémy spojené s chudobou a sociálním vyloučením. Podle zpravodajčina názoru je zvláště nutné náležitě řešit otázku chudoby při zaměstnání a stanovit cíl EU v oblasti minimálních mezd, který zajistí odměnu ve výši nejméně 60 % příslušné průměrné mzdy.

Vymýcení dětské chudoby

Komise poukazuje na to, že v míře ohrožení chudobou existují mezi jednotlivými státy obrovské rozdíly, od méně než 10 % ve Švédsku po více než 20 % v Polsku a Litvě. Děti, které žijí v domácnostech s jedním rodičem, jsou chudobou ohroženy dvakrát více oproti průměru. Chudobou jsou více ohroženy také děti vyrůstající ve velkých rodinách. U dětí pocházejících z prostředí přistěhovalců je ohrožení chudobou dvakrát až pětkrát vyšší než u dětí narozených v zemi trvalého bydliště.

Studie rovněž přináší důkazy o přenosu znevýhodnění v oblasti výsledků ve vzdělávání z generace na generaci.

S ohledem na tyto statistické údaje je zpravodajka pevně přesvědčena o tom, že je nezbytné podniknout okamžitá opatření na pomoc dětem trpícím mnoha špatnými podmínkami, pocházejícím z prostředí přistěhovalců, žijícím v domácnostech s postiženými osobami a dětem žadatelů o azyl a nezákonně pobývajících osob. Zvláštní podporu a péči je nutné poskytovat také dětem zanedbávaným, zneužívaným nebo vystaveným násilí.

Většina členských států se již připojila ke Konvenci OSN o právech dítěte (UNCRC), ale nenalézají jasnou spojitost mezi právy dítěte a bojem s dětskou chudobou, která je zásadní, neboť deprivace je porušením základních lidských práv.

Podle zpravodajčina názoru by pomocí dobře vyvážené a přiměřeně financované kombinace politik bylo možné v průběhu účinnosti příští sociální agendy snížit dětskou chudobu o 50 %, což by bylo uspokojivým prvním krokem k vymýcení dětské chudoby v EU. Integrovaný a ucelený přístup v oblasti politik zaměřených na podporu rodiny by podle názoru zpravodajky jasně signalizoval odhodlání usilovat o udržitelné řešení v oblasti vymýcení dětské chudoby.

Trhy práce podporující sociální začlenění

Integrace do trhu práce je podle zpravodajčina názoru třístupňový proces, který sestává z podpory před vstupem do zaměstnání, další individuálně zaměřené pomoci po dobu, kdy člověk hledá zaměstnání, a podpůrných opatření zaměřených na to, aby v zaměstnání zůstal. Zvláštní pozornost je třeba věnovat začlenění mládeže, starších lidí a migrujících pracovníků. Podle názoru zpravodajky by problémy nízkého platu a střídání období s nízkým platem a období bez platu na spodních příčkách žebříčku trhu práce měly být řešeny takovým způsobem, aby se lidem vyplatilo pracovat, a mělo by se jim pomáhat při hledání jistých, stabilních a kvalitních zaměstnání se slušnými pracovními podmínkami a slušnou odměnou. Aktivační politiky, které jsou založeny na přílišném omezování okruhu způsobilých příjemců dávek a podmínek pro jejich poskytování a nutí lidi přijímat méně kvalitní zaměstnání, které jim nedokáže zajistit slušnou životní úroveň a nevede ani k sociálnímu začlenění, podle názoru zpravodajky nic neřeší. Aktivní politiky v oblasti trhů práce by měly podporovat „důstojnou práci“, zvyšovat sociální mobilitu a otevírat cestu k řádnému, výdělečnému a právně zajištěnému zaměstnání s odpovídající sociální ochranou. Podle názoru zpravodajky by k sociálnímu začlenění lidí nejvíce vzdálených od trhu práce měl přispívat potenciál sociálního hospodářství, sociální podniky, neziskový sektor i veřejný sektor.

Zpřístupnění kvalitních služeb

Důležitou úlohu v aktivním začlenění by podle názoru zpravodajky měly hrát nejen sociální služby obecného zájmu, ale všechny služby obecného zájmu, včetně síťových odvětví jako doprava, telekomunikace, energie a další komunální a také finanční služby. Bez přiměřené dostupnosti a kvality služeb nebudou mít sociálně vyloučení lidé žádné šance na trhu práce a budou diskriminováni, pokud jde o možnosti jejich účasti ve společnosti. Pro zranitelné a znevýhodněné skupiny ve společnosti jsou zvláště důležité povinnosti všeobecných služeb, např. telekomunikací a poštovních služeb.

Veškeré druhy diskriminace v oblasti přístupu ke zboží a službám, například na základě postižení, věku, náboženského vyznání a víry či sexuální orientace, je třeba vymýtit prostřednictvím přijetí antidiskriminační směrnice EU. Vzhledem k mimořádnému významu, jaký má boj s chudobou a sociálním vyloučením, by veřejné služby podle názoru zpravodajky měly být definovány a rozvíjeny jako pilíř Evropského sociálního modelu. Podle zpravodajčina názoru by měl být řešen problém multidimenzionality a vzájemného propojení několika rizik chudoby, kdy např. pouliční bezdomovci jsou postiženi vícenásobnou deprivací, neboť nejsou uspokojeny jejich základní potřeby, což jim znemožňuje vstup na trh práce. Jiným příkladem je nerovnost v zajištění zdravotní péče, zdravotní prevence a zdravotních výsledků, což vede ke vzniku dalších rizik sociálního vyloučení.

Zlepšování koordinace politik

Při vypracování strategie sociálního začlenění by se Komise podle názoru zpravodajky měla vážně zabývat poradním dokumentem úřadu evropských politických poradců o sociální realitě Evropy. Podle zpravodajčina názoru vyžaduje OMK důraznější zaměření na vymýcení chudoby, než jaké je poskytnuto ve společné zprávě o sociální ochraně a sociálním začlenění v roce 2008. K úspěšnému uskutečnění určených cílů boje s chudobou a sociálním vyloučením navíc bude nutno posílit veřejné rozpočty a propojit proces konzultací s přezkumem rozpočtu EU na finanční rok 2008/2009.

Prvním krokem, jímž členské státy mohou projevit své odhodlání, by bylo poskytnutí vhodných statistických údajů o průměrném čistém disponibilním příjmu, spotřebě domácnosti, zákonné minimální mzdě, cenových úrovních, systémech minimálního příjmu a dávek s nimi spojených.

Proces realizace by podle zpravodajčina názoru měl probíhat na úrovni EU a na vnitrostátní, regionální a místní úrovni a měly by se do něho zapojit všechny zúčastněné strany (sociální partneři, nevládní organizace), a zejména nejvíce znevýhodnění lidé. Na všech úrovních procesu OMK je třeba zlepšit dialog a účast a převzít odpovědnost, což umožní jasně formulovat cíle a politiky, s následnými referenčními srovnáními a sledováním.

Zpravodajka je přesvědčena, že je nutné zdokonalit OMK a uplatňování osvědčených postupů, přitom je třeba se zaměřit na zmenšení regionálních nerovností a zlepšení životních podmínek chudých a znevýhodněných lidí (zejména důchodců, lidí postižených chronickými chorobami a migrujících osob).

Podle zpravodajčina názoru by měly být řešeny stávající potíže pramenící z toho, že koordinační procesy (OMK v oblasti sociální ochrany a sociálního začlenění, integrované hlavní směry, strategie udržitelného rozvoje EU) nejsou navzájem propojeny, čímž se umožní větší zviditelnění a upevní odhodlání vymýtit chudobu a podporovat sociální začlenění ve všech těchto procesech.

Jako první by podle názoru zpravodajky měly mít z programů společenství jako ESF a EQUAL prospěch nejvíce zranitelné a znevýhodněné skupiny.

Komise by podle názoru zpravodajky měla posoudit přejmenování Lisabonské strategie na strategii „růstu, zaměstnanosti a začlenění“, která by byla těsněji propojena s otevřenou metodou koordinace v oblasti sociálního začlenění, a Komise by k ní měla vydat průřezové pokyny pro sociální oblast.

26. 6. 2008

STANOVISKO VÝBORU PRO PRÁVA ŽEN A ROVNOST POHLAVÍ (*)

pro Výbor pro zaměstnanost a sociální věci

o podpoře sociální integrace a boji s chudobou, včetně dětské chudoby, v EU
(2008/2034(INI))

Navrhovatelka(*): Anna Záborská

(*) Postup s přidruženými výbory – článek 47 jednacího řádu

NÁVRHY

Výbor pro práva žen a rovnost pohlaví vyzývá Výbor pro zaměstnanost a sociální věci jako příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

- s ohledem na články 3, 16, 18, 23, 25, 26 a 29 Všeobecné deklarace lidských práv
- s ohledem na rezoluce Valného shromáždění Organizace spojených národů A/RES/46/121, A/RES/47/134 a A/RES/49/179, A/RES/47/196, A/RES/50/107,
- s ohledem na dokumenty Hospodářské a sociální rady Organizace spojených národů E/CN.4/Sub.2/1996/13, E/CN.4/1987/NGO/2, E/CN.4/1987/SR.29 a E/CN.4/1990/15, E/CN.4/1996/25, E/CN.4/Sub.2/RES/1996/25,
- s ohledem na sdělení Komise „Směrem ke strategii EU o právech dítěte“ (KOM(2006)0367) a usnesení Evropského parlamentu týkající se tohoto sdělení ze dne 16. ledna 2008¹, zejména na body 94 až 117 tohoto sdělení,
- s ohledem na Úmluvu OSN o odstranění všech forem diskriminace žen (CEDAW) přijatou v roce 1979,
- s ohledem na rozvojové cíle tisíciletí OSN z roku 2000, zejména vymýcení chudoby a hladu (první cíl), dosažení základního všeobecného vzdělání pro všechny (druhý cíl), rovné příležitosti pro muže a ženy (třetí cíl) a ochranu životního prostředí (sedmý cíl),

¹ Přijaté texty, P6_TA(2008)0012.

- A. vzhledem k tomu, že ženy jsou více ohroženy chudobou kvůli přetrvávajícím rozdílům v odměňování mezi ženami a muži,
 - B. vzhledem k tomu, že na zasedání Evropské rady v Lisabonu v roce 2000 bylo dosaženo dohody o vymýcení dětské chudoby v Evropě do roku 2010,
 - C. vzhledem k tomu, že zasedání Evropské rady v Nice v roce 2000 vyzvalo členské státy, aby zajistily, že budou dodržována doporučení z roku 1992 o zaručených minimálních zdrojích, které mají být poskytovány prostřednictvím systémů sociální ochrany,
 - D. vzhledem k tomu, že výrazněji hrozí chudoba v Evropě nezaměstnaným, domácnostem s jedním rodičem (kterým je většinou žena), starším lidem, kteří žijí sami (také především ženám) a rodinám s několika závislými osobami,
 - E. vzhledem k tomu, že pokud by neexistovaly žádné sociální transfery, riziko chudoby v EU by se, zejména mezi ženami, zvýšilo z 16 % na 40 %, případně 25 % bez výplat důchodů,
 - F. vzhledem k tomu, že kratší, pomalejší a hůře odměňovaná profesní dráha žen také zvyšuje nebezpečí, že ženy postihne chudoba, zejména pokud jde o ženy starší 65 let (o 21 % nebo 5 bodů více než u mužů),
1. zdůrazňuje skutečnost, že chudoba a nerovnost nepostihují ženy a muže rovnoměrně; poukazuje na to, že průměrný příjem žen dosahuje pouze 55 % příjmu mužů;
 2. požaduje pragmatičtější politický a institucionální přístup v boji proti mimořádné chudobě, který bude spojovat politiku rovnosti mužů a žen, boj proti diskriminaci a sociálnímu vyloučení a aktivní účast, jasně přitom bude podporovat jakýkoli konkrétní cíl a zejména partnerství s rodinami, sdruženími žen a nejchudšími osobami;
 3. zdůrazňuje, že ženám hrozí mimořádná chudoba více než mužům;
 4. zdůrazňuje, že v současné době přetrvávající trend v evropské společnosti směřující k feminizaci chudoby ukazuje, že stávající rámec systémů sociální ochrany a široké spektrum sociálních a hospodářských politik i politik zaměstnanosti EU nejsou koncipovány tak, aby odpovídaly potřebám žen a rozdílům v jejich práci; zdůrazňuje skutečnost, že chudoba žen a sociální vyloučení v Evropě vyžadují konkrétní, mnohočetná a na pohlaví zaměřená politická řešení;
 5. zasazuje se o použití otevřené metody spolupráce v oblasti sociální ochrany a integrace; vyzývá Komisi, Výbor pro sociální ochranu a rovněž členské státy, aby stanovily konkrétní cíle týkající se rovnosti pohlaví a cíle zaměřené na boj proti chudobě a sociálnímu vyloučení, mimo jiné soubor politických opatření na podporu skupin žen, které jsou riziku chudoby a sociálního vyloučení vystaveny nejvíce, zejména žen v netradičních rodinách a rodinách s jedním rodičem, žen z řad přistěhovalců nebo uprchlíků a žen z etnických menšin, starších žen a žen s postižením;
 6. vyzývá Komisi a členské státy, aby provedly specifické analýzy a reformovaly systémy sociální ochrany a vyvinuly pokyny EU k reformě systémů sociální ochrany z hlediska rovnosti pohlaví, včetně individualizace práv na sociální zabezpečení, přizpůsobení

sociální ochrany a služeb měnícím se strukturám rodiny a zajištění toho, aby sociální systémy lépe řešily tíživou situaci žen a odpovídaly potřebám nejvíce zranitelných skupin žen;

7. vyzývá členské státy, aby přijaly účinná opatření k dosažení barcelonských cílů v oblasti služeb péče o děti;
8. vyzývá Komisi, aby přijala opatření, kterými by napomohla členským státům účinně zavést zásadu rovné odměny za práci stejné společenské hodnoty;
9. zdůrazňuje, že významným právem dítěte je právo žít se svými rodiči; zdůrazňuje význam rodiny pro vývoj dětí jakéhokoli věku a nezávisle na sociálně-ekonomických podmínkách rodiny; žádá proto, aby rodiny žijící v mimořádné chudobě byly jakožto rodina ve svém úsilí podporovány; žádá členské státy, aby ukončily umístování dětí do péče ze sociálně-ekonomických důvodů a dlouhodobě pomáhaly rodičům vykonávat jejich rodičovskou odpovědnost i v obtížných situacích mimořádné chudoby, v souvislosti s čímž jsou investice do zlepšení situace matek/žen investicemi do dětí/rodin;
10. vyzývá členské státy, aby vyvinuly zvláštní politiku pro děti žijící na ulici, zejména s ohledem na jejich zvláštní potřeby v oblasti vzdělávání a rozvoje sociálních dovedností;
11. znovu žádá Eurostat, aby vyvinul ukazatele pro hodnocení úspěchu těchto politik, v úzké spolupráci se sdruženími, která mají zkušenosti v boji proti mimořádné chudobě, a zejména se sdruženími žen i samotnými nejchudšími osobami, například s Evropskou sítí proti chudobě, jež mají zkušenost s prací s lidmi, kteří zažili chudobu, pro tyto osoby pracují a spolupracují s nimi, jako je tomu v programech „propojování vědomostí“;
12. zdůrazňuje, že všechny tyto nejistoty brání těm, kdo přímo postižení, aby uplatňovali svá základní práva; žádá vnitrostátní, evropské a mezinárodní instituce, aby vzaly v úvahu mnohorozměrný charakter chudoby a sociálního vyloučení, který má vliv na všechny oblasti lidského života, a zejména zkoumali příčinné souvislosti mezi domácím násilím ve vztazích a dlouhodobou chudobou;
13. připomíná, že ti nejchudší často uvádějí, že mít zajištěný příjem odpovídající lidské důstojnosti nebo stále placené zaměstnání jim umožňuje znovu nalézt hrdost, důstojnost a sebeúctu ve vztahu k jejich dětem a rodinám, přičemž v této souvislosti hraje významnou úlohu odstranění platových rozdílů mezi muži a ženami; žádá proto, aby postupy začlenění do pracovního procesu zajistily zvláštní poradenství nejzranitelnějším osobám a pracovníkům, a napomohly tak vytvoření skutečně vstřícné společnosti, která respektuje své nejchudší občany;
14. zdůrazňuje, že v EU je postiženo chudobou 20 milionů pracujících lidí, zejména žen, což znamená, že je chudobou pracujících ohroženo 6 % celkové populace a 36 % pracujících; vyzývá členské státy, aby se dohodly na právních předpisech týkajících se minimální mzdy, které jsou klíčovým prvkem aktivního začleňování;
15. uvádí, že přiměřené systémy minimálního příjmu jsou základním předpokladem toho, aby byla EU založená na sociální spravedlnosti a rovných příležitostech pro všechny; vyzývá členské státy, aby po období bez zaměstnání nebo mezi dvěma pracovními poměry

zajistily poskytování minimálního příjmu, a přitom byla věnována pozornost obzvláště skupinám žen s dodatečnou odpovědností;

16. žádá Evropskou unii, členské státy a sdružení organizované občanské společnosti, jakož i místní a svépomocné organizace vytvořené osobami, které mají vlastní zkušenost s chudobou, aby dbaly na to, aby při setkáních na různých úrovních mělo stále více dětí z nejrůznějších kultur a sociálního prostředí příležitost k zastupování svého regionu nebo země; vyzývá EU a členské státy, aby uznaly vnitrostátní sítě a organizace boje proti chudobě (například Evropskou síť boje proti chudobě) jako organizace občanské společnosti a aby je systematicky podporovaly; vyzývá EU a členské státy, aby zajistily zapojení těchto místních organizací do svých politik na všech rozhodovacích úrovních, aby poskytly zdroje, které umožní nejvíce vyloučeným dětem vyjádřit se, a to prostřednictvím vytvoření dlouhodobých projektů a poskytnutím dostatečných finančních a lidských zdrojů; vyzývá zúčastněné strany, aby podporovaly projekty, které umožní setkávání mezi dětmi z různého sociálního prostředí a různých kultur, přičemž zdůrazňuje víceoborové hledisko projektů umožňujících uměleckou tvorbu a poskytujících dětem příležitosti k tomu, aby vyjádřily vlastní názory týkající se možných řešení a rovněž s nimi seznámily ostatní (prostřednictvím výměn vrstevníků);
17. vyzývá Komisi a členské státy, aby v oblasti pečovatelských služeb vyvinuly otevřenou metodu spolupráce s cílem stanovit doporučení týkající se toho, jak naplňovat potřeby poskytování pečovatelských služeb v Evropě (např. organizování a financování služeb péče o děti a další závislé osoby), včetně stanovení přesných cílů a ukazatelů zaměřených na zajištění toho, aby do roku 2015 existovala v rámci EU zařízení pro 90 % dětí, a to od narození až po dosažení věku pro povinnou školní docházku, a dostatečná úroveň poskytování péče o další závislé osoby; zdůrazňuje, že veškeré služby by měly splňovat kritérium finanční dostupnosti, přístupnosti a dobré kvality, aby výchova dětí a péče o závislé osoby již nepředstavovala především riziko chudoby pro ženy;
18. podporuje volnou a neomezenou účast na vzdělávání, odborné přípravě a celoživotním učení a na školení o řádném zacházení s finančními zdroji;
19. vyzývá členské státy, aby zajistily, aby všechny děti, a zejména ty, které žijí v chudobě, měly možnost účastnit se sociálního a kulturního života, sportu a rekreace;
20. vyzývá evropské orgány a členské státy, aby si uvědomily, že rodiče samoživitelé jsou více ohroženi chudobou, a pro tyto typy rodin přijaly zvláštní opatření;
21. domnívá se, že ženám, zejména ve vyšším věku, hrozí chudoba více než mužům, neboť systémy sociálního zabezpečení jsou často založeny na zásadě trvalého placeného zaměstnání; požaduje individualizované právo na adekvátní minimální příjem, který není podmíněn příspěvkem souvisejícími se zaměstnáním;
22. zdůrazňuje, že v EU pracuje na částečný úvazek 31 % žen a 7,4 % mužů; zdůrazňuje, že částečný úvazek představuje u žen často pouze triviální a okrajovou špatně placenou práci s nedostatečnou sociální ochranou; poukazuje na to, že ženám, zejména ve vyšším věku, proto hrozí chudoba častěji, neboť důchod vypočítaný ze zaměstnání na částečný úvazek velmi často nepostačuje k tomu, aby mohly vést samostatný život;

23. zdůrazňuje, že při zohlednění nejlepších zájmů každého dítěte je nezbytné poskytovat podporu tomu, aby děti žijící na ulici, děti, které byly obětí obchodování, a nezletilí bez doprovodu byli opětovně sloučeni se svými rodinami; zdůrazňuje, že takové sloučení by mělo být doprovázeno zvláštními opatřeními na sociální znovuzачlenění, pokud dítě socioekonomická situace vedla k účasti na získávání peněz nezákonným způsobem, což má ničivý dopad na tělesný i morální vývoj dítěte, jako například prostituce nebo obchodování s drogami;
24. vyzývá Eurostat, aby vytvořil vazbu na soubor ukazatelů, který ke sledování dopadu činnosti EU na práva a dobré životní podmínky dětí vyvíjí Agentura EU pro základní práva; poukazuje na to, že je nezbytné, aby Komise, Agentura pro základní práva a členské státy spojily úsilí a spolupracovaly s příslušnými agenturami OSN, mezinárodními organizacemi a výzkumnými středisky, což by přispělo k lepšímu shromažďování srovnatelných statistických údajů týkajících se situace dětí v EU¹; vyzývá členské státy, aby uskutečnily veškerá možná opatření zaměřená na plnění doporučení vyjádřených ve zprávě Výboru pro sociální ochranu o chudobě a dobrých životních podmínkách dětí v Evropě, která byla přijata dne 17. ledna 2008 a v níž se zdůrazňuje, že by členské státy měly přezkoumat jednotlivé zdroje údajů o situaci ohrožených dětí, které jsou dostupné na celostátní a nižší úrovni;
25. vyzývá členské státy, aby vzaly v úvahu skutečnost, že začarovaný kruh mimořádné chudoby, zranitelnosti, diskriminace a sociálního vyloučení vystavuje děti, především děti žijící na ulici, značnému riziku a že při řešení vícečetných deprivací je zapotřebí rozlišený a individualizovaný přístup; naléhavě žádá členské státy, aby podpořily evropské společné úsilí o zastavení obchodování s dětmi a dětské prostituce, užívání drog dětmi, násilí páchaného na dětech a také zločinnosti mladistvých;
26. vyzývá EU, členské státy a organizovaná sdružení občanské společnosti, aby zajistily, aby účast dětí byla vždy organizována v souladu se základními zásadami bezpečné a smysluplné účasti;
27. připomíná, že mimořádná chudoba a vyčlenění na okraj společnosti výrazně postihují vývoj dětí žijících na ulici a činí je zranitelnými zejména vůči tělesnému, duševnímu a sexuálnímu zneužívání, brání jim v přístupu ke kvalitním službám a přivádí je k nezákonným činnostem, které tyto děti vyčleňují na okraj společnosti a snižují jejich příležitosti ke vstupu na trh práce; naléhavě žádá členské státy, aby přijaly konkrétní a cílená opatření k řešení zvláštních potřeb dětí žijících na ulici a aby lépe koordinovaly kroky ústředních, regionálních a místních orgánů, jež mají napomoci k překonání skutečnosti, že běžné způsoby intervence, které se tímto zabývají, jsou nedostatečné; zdůrazňuje narůstající evropský rozměr fenoménu dětí žijících na ulici a vyzývá ke společné koordinované akci zabývající se základními příčinami mimořádné úrovně vyčleňování na okraj společnosti a chudoby dětí žijících na ulici a jejich rodin, zlepšením jejich přístupu ke kvalitním službám a bojem proti organizovanému zločinu; vyzývá Radu, aby schválila celoevropský závazek vycházející z výše uvedeného usnesení Evropského parlamentu „Směrem ke strategii EU o právech dítěte“ ze dne 16. ledna 2008, jehož cílem je vymýcení fenoménu dětí žijících na ulici do roku 2015.

¹ 2007/2093(INI).

VÝSLEDEK ZÁVĚREČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	25.6.2008
Výsledek závěrečného hlasování	+: 23 -: 0 0: 3
Členové přítomní při závěrečném hlasování	Emine Bozkurt, Claire Gibault, Lissy Gröner, Esther Herranz García, Livia Járóka, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Urszula Krupa, Roselyne Lefrançois, Astrid Lulling, Doris Pack, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Zita Pleštinská, Anni Podimata, Christa Prets, Teresa Riera Madurell, Eva-Britt Svensson, Corien Wortmann-Kool, Anna Záborská
Náhradník(ci) přítomný(i) při závěrečném hlasování	Jill Evans, Iratxe García Pérez, Anna Hedh, Mary Honeyball, Maria Petre
Náhradník(ci) (čl. 178 odst. 2) přítomný(i) při závěrečném hlasování	Pedro Guerreiro, Eva Lichtenberger, Helmuth Markov

VÝSLEDEK ZÁVĚREČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	10.9.2008
Výsledek závěrečného hlasování	+: 46 -: 2 0: 0
Členové přítomní při závěrečném hlasování	Jan Andersson, Edit Bauer, Iles Braghetto, Philip Bushill-Matthews, Milan Cabrnock, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Jean Louis Cottigny, Jan Cremers, Proinsias De Rossa, Harald Ettl, Richard Falbr, Carlo Fatuzzo, Ilda Figueiredo, Roger Helmer, Stephen Hughes, Karin Jöns, Ona Juknevičienė, Jean Lambert, Bernard Lehideux, Elizabeth Lynne, Thomas Mann, Maria Matsouka, Mary Lou McDonald, Elisabeth Morin, Juan Andrés Naranjo Escobar, Csaba Öry, Siiri Oviir, Pier Antonio Panzeri, Rovana Plumb, Jacek Protasiewicz, Bilyana Ilieva Raeva, Elisabeth Schroedter, José Albino Silva Peneda, Jean Spautz, Gabriele Stauner, Ewa Tomaszewska, Anne Van Lancker, Gabriele Zimmer
Náhradník(ci) (čl. 178 odst. 2) přítomný(i) při závěrečném hlasování	Petru Filip, Donata Gottardi, Rumiana Jeleva, Anne E. Jensen, Sepp Kusstascher, Claude Moraes, Roberto Musacchio, Agnes Schierhuber